

کودتای شیلی یا

" وقتی زنان بورزوای به خیابان سرازیر می‌شوند"

نوشته : میثل ماتلار

”توضیح“

این اثر از جمله آثاری است که توسط هواداران سازمان مأ
ترجمه و تنظیم گردیده و در اختیار ما قرار گرفته است.
از آنجا که انتشار آثار جنبش کارگری و آزادیبخش جهان
می‌تواند در ارتقاء دانش سیاسی و پیشبرد مبارزه ایدئولوژیک
در سطح جنبش مؤثر واقع شود، ما با تائید کوشش‌هایی که
در جهت ترجمه اینگونه آثار انجام می‌شود، اقدام به انتشار
آنها و از جمله این اثر می‌کنیم.

لازم به تذکر است که چاپ این آثار به معنی تائید تمام
مواضع مطرح شده در آنها از طرف سازمان نمی‌باشد.
سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران، ضمن ارج نهادن بر
کار هواداران، در حد امکانات خود در بهبود کیفی ترجمه
این آثار می‌کوشد و از کلیه خوانندگان مبارز این کتاب
تقاضا دارد که انتقادات و پیشنهادات خود را در مورد این
اثر و بطور کلی کلیه انتشارات سازمان، برای ما ارسال
دارند.

سازمان چریک‌های فدایی خلق ایران

اردیبهشت ۱۳۵۸

وقتی دیدیم زنان شیلی دست به راه پیمائی زده‌اند ، دریافتیم روزگار آنده هم بسرآمد است". این اظهارات در مصاحبه یک مهندس بزریلی با روزنامه " واشینگتن پست "آمده است . (۱) این مهندس ضمن اینکه معرف هم بود علاوه بر منافع حرفه‌ای ، وابستگی های سیاسی دیگری هم دارد . (۲) ، در همین مصاحبه اعلام می‌کرد که در بزریل هم رهبری مستقیم حرکت زنان را گروه‌های افراطی دست راست و کارفرمایان عهده دار بودند . و می‌گفت : " ما به شیلی آموختیم چگونه از نیروی زنان بر علیه مارکسیست‌ها استفاده کند " . البته امروز که آن کودتا پیروز شده است بکار بستن این لحن گستاخ و پرغور نیز آسان است . با اینحال هشیار باید بود که این سخنگوی ارجاع می‌داند که در آینده نیز امید تکرار این تجربه هست . هم اکنون از مبارزات ضد انقلابی زنان مکتبی ساخته‌اند که مهندس بزریلی ما ، مدعی ابداع آنست . می‌گوید : زنان بورژوازی موثرترین سلاح سیاسی هستند ، وقتیان آزاد است ، شد - پدا " عاطفی می‌باشد و خیلی زود برای می‌افتد . . . مثلاً " اگر می‌خواهید شایع کنید رئیس جمهور شرابخوار یا بیمار است ، از زنان استفاده کنید . فردای همان روز آن شایعه در سراسر شهر پراکنده می‌شود . پس از همان طریق هم می‌توانید شایع کنید که نظامیان در میان مردم از پشتوانه زیادی برخوردارند . همین جمله کوتاه نشان می‌دهد که در مکتب توطئه ، تظاهرات جماعت دست راست - خاصه تظاهرات زنان بعنوان نهضت مقاومت ، یکی از شیوه‌های جدید تحریک و تهییج افکار عمومی است . و هدف‌ش فراهم ساختن زمینه مساعد برای آغاز عملیات نظامی

1- "The Brazilian Connection" ، Washington Post
JAN. 1974

۲- منظور وابستگی به سازمان " سیا " است .

فردای کودتا ، پی نوشہ می گفت : " سه سال تمام از ما خواستند دست بکار شویم " . و در حالیکه از وسائل پخش " دموکراتیک " تشکر می کرد ، تأثیر " خواسته " های زنان را در برنامه های " روانی و سیاسی " نوینی که بر پا کردند ، یاد آور می شد . مهندس بوزیلی هم رشته پیوندی را که میان تظاهرات زنان دست راست و سیاست شایعه سازی و تحریک افکار عمومی وجود داشت ترسیم می نمود و افشاگرانه می گفت که در ارتباط با کودتا بزریل نه تنها از طریق نیروهای شبہ نظامی (پارامیلترا) عمل کرد ، بلکه جناح راست افراطی این کشور را از دو مجرای دیگر هم یاری داد . نخست با طرح بسیج کردن زنان ارتজاعی و دیگر باتاسیس اداره سنجش افکار عمومی . جنگ ایدئولوژیک ارتजاع یا بقول خسرو دش " تسخیر افکار " . بر علیه رژیم مردمی آنده ، تنها از راه انتشار چند شعار در جراید جنجالی نبود . بلکه تجلی این پیکار در کوچه و خیابان بود . تکیه بر چند مغز متفسر قادر به نشر تصاویر تبلیغاتی نداشت ، بلکه بر این تکیه داشت که تمامی نیروی ضد انقلابی زنان را به میدان بیاورد . و آنان را مبدل به یک ارتش توده ای ارتজاعی سازد . و از زنان به عنوان نقاب دموکراتیک برای سرکوبی و حشیانه استفاده کند ، همانطور که از صنف کارفرما و اصناف حرفه استفاده کرد .

زن پوشش و جدانهای گناهکار ، در نطق های ارتजاع گشت . داوری کنید : " زنان یه ما جماعت درس راستین دادند ، نشان دادند که به موقع خود سرکش و آماده دفاع از حق اند ، و مقاومت خود را به هر تجربه ثابت کردند ، ما می خواهیم زنان در آداره کشور مشارکت داشته باشند ، نقش زنان برای ما به همان اندازه اساسی است که نقش صنف کارفرمایان ، نیروهای مسلح و احزاب سیاسی " . این گفته را

مدیون وزرال "لی" (۱) در فردای کودتا هستیم. (۲) گفتاری که حتی در تاریخ فاشریسم جهانی ممکن است گستاخانه جلوه گند. • بعنوان حق شناسی و درازای آن خدمات ارزنده، به زنان قول دادند که در مجلس شورای آینده، نمایندگان آنان را در کنار نمایندگان کارفرمایان، نظارتیان و جوانان جای دهند. البته امروز در آخرین بیانیمهای کودتاجیان حتی از این مطلب هم با شرم و سکوت یاد می شود. (۳) و سرهنگان در حالیکه می کوشند هر چه دیرتر حکومت را بدست عناصر غیر نظامی که در کودتا شرکت داشتند، بسپارند؛ در ضمن در گفتارهای "زن پسند" خود هرگز تأکید بر نقش زنان را در "بازسازی" جامعه افزیاد نمی برد. اما باین سؤال هنوز باید جواب داد که چرا ایدئولوژی حاکم در تصویر سنتی زن دست اورد. این نکته با اهمیتی است که تصویر سنتی زن در هم شکست. تصویری که بورزوایی شیلی مانند بورزوایی همه جای دنیا آن را گرامی می داشت. از یکطرف بیان نظم "زنانه" در ایدئولوژی حاکم عبارت بود از: احترام به قلمرو فردی، عدم مشارکت زن در امور سیاسی، داشتن بینش "زنانه" در فهم و درک هر امر، محصور شدن در منافع جداگانه زنان. و از طرف دیگر و ناگهان و باتضادی آشکارا،

1-General Leigh

2—"El Mercurio", Santiago De Chile, 23 Sep. 1973

۳—در آخرین بیانیه سیاسی که وزرال بی نوشہ در بنای یاد بود گابریل میسترال "Gabriela Mistral" قرائت کرد (۱۱ مارس ۱۹۷۳)، دیگر سخنی از پارلمان به میان نیامد. و وزرال لی حتی برنامهای را که زنان برای نشان دادن مقاومت خود علیه آنده به نمایش گذاشته بودند و مردان را تا حدی به بی تفاوتی حکوم می کردند، سانسور نمود (زانویه ۱۹۷۴).

بورزوایی به زنان خود پیشنهاد می‌کرد ، جنبه‌های دیگری از "حقیقت" زنانه خود را در مقابل با آنچه تاکنون بودند ، عرضه کنند . یعنی : زن در فعالیت سیاسی ، زن در ازدحام کوچه‌ها ، اما نه پخاطر و راندار از کردن ویترین مغازه‌ها ، بلکه بصورت جماعت شیرزن که آماده کشانیدن مردان به میدان کارزار است . زنی که دیگر حاضر نیست به احکام سربازان یعنی به پرادر و فرزند و پدر از جنگ باز گشته خود اکتفا کند . زنی که هیچ شباهت به آن دخترک مبارز منحصر بفرد (۱) هم که یک تنہ از قلعه سانتیاگو دفاع کردندارد . این نوع زن هرگز ! چون در واقع این زن‌های منحصر به فرد و "استثنائی" به غیر استثنائی بودن و عادی بودن همه زن‌های دیگر رسمیت می‌بخشد . پس ما باید در اینجا آن مکانیسم ایدئولوژیکی را بشکافیم ، که دست راستی‌های شیلی بکار بستند و طوری عمل کردند که پسیج توده‌ای زنان بورزوایی نتواند بصورت دزهم شکستن تصویر سنتی زن جلوه‌گر شود .

سه سال حکومت مردمی آلنده بهما فرصت داد تا در گرم‌گرم عملیات به ماهیت ضد انقلابی نهضت زنان (گرچه بظاهر خلاف آن مینمود) بی ببریم . نهضتی که بورزوایی در راه حفظ منافع بخطر افتاده خود برا کرد . این سه سال در ضمن اینکه بیانگر انعطاف پذیری بورزوایی در ارتباط با مسئله زن است ، در عین حال نمایانگر حدود و چهارچوبی است که نظریه‌های بورزوایی برای جنبش‌رهایی زن در نظر گرفته‌اند . وانگهی در سطح سیاسی و ایدئولوژیکی شیلی ارائه دهنده الگوی خاصی در طرز استفاده از نیروی زنان است . الگویی که نه تنها قابل استفاده از تجاع در کشورهای امریکای لاتین می‌باشد ، بلکه در سایر کشورهای میانه روی جهان نیز که جناح راست در معرض خطر روی کارآمدان دست چیزی ها از

۱- منظور Ines De Suarez است .

طريق شيوه های دموکراتیک قرار دارد ، امکان بکار بستن آن هست . هر چند توجه داشتن به خصوصیات مورد شیلی و جنبه های خاص موقعیت زن در این کشور بجاست ، اما فراموش نباید کرد و از نظر نباید دور داشت که امکان تعمیم آن شیوه و روش شومی که ارتقاب جهانی برای رشد و بقای خود در شیلی برانگیخت ، در همه جا هست . و برای اثبات آن نمونه های کافی در دست داریم .

پیاده و در رکاب

در طی حکومت سه ساله آلنده ، چند حاد نه رویداد که حاکی از حضور دائمی زنان دست راستی در لحظات حساس مبارزات طبقاتی بوده بیاری حافظه از این رویدادها یاد می کنیم . زیرا در عین حال فرصتی است برای شناخت ترکیب اجتماعی زنانی که علیه آلنده بسیج شدند .

در چهارم سپتامبر ۱۹۷۰ با اخذ ۳۶/۲ درصد از آراء عمومی انتخاب شد . اکثریت آراء زنان به جناح راست رفت . یعنی : ۶۸/۳ در صد به نمایندگان "حزب ملی" و "حزب دموکرات مسیحی" بعبارت دیگر ۳۸/۴ درصد به الساندري (۱) و ۲۹/۹ درصد به تومیک (۲) رأی دادند . در حالیکه در همان روز آلنده فقط از ۳۰/۵ درصد از آراء زنان برخوردار گشت . (۳)

در فاصله بین انتخابات و روی کار آمدن آلنده ، گروهی از زنان

— ۱ — Alessandri

— ۲ — Tomic

۳— در ۴۹۶۳۶ درصد آراء زنان به فری Frei رفته بود . و در این تاریخ آلنده از ۳۲ درصد آراء زنان در مقابل ۴۵/۹ درصد آراء مردان برخوردار شده بود .

طبقات حاکم، مانند پرندگان شوم، در حالیکه لباس سیاه بر تن داشتند، بعلامت عزاداری "در مرگ دموکراسی در شیلی" اطراف کاخ موندا اجتماع کردند.

یکسال بعد، یکی از همین زنان بعنوان اعتراض به سلب مالکیت از املاکش، اسب خود را در مقابل کاخ موندا نگاهداشت و سواره مسافت بین پایتخت و املاکش را پیمود. در حالیکه در مسیر خود می‌کوشید حمایت دست راستی‌ها را جلب کند و روزنامه‌های ارجاعی از او به عنوان قهرمان آزادی یاد می‌کردند. نکته ناچیز و ناهمجارت لیکن قابل تذکر اینکه این زن با لباس‌شنا اسب خود را در خیابان‌های سا-نتیاگو می‌راند، تا بفهماند (البته تا جائی که این منظره در خور فهم باشد) که حکومت مرد می‌او را به "برهنه" "کشانده" است.

در نخستین تظاهرات جناح راست، نقش اساسی را زنان ایفا کردند، همچنانکه آخرین تظاهرکنندگان قبل از کودتا نیز زنان بودند. تاریخ اولی، یکم سپتامبر ۱۹۷۱ بود و به تظاهرات "دیگ‌های خالی" شهرت یافت. و بهمین مناسبت فیدل کاسترو که در آن روزها از شیلی دیدن می‌کرد، در اجتماع ورزشگاه ملی اظهار داشت: "در طی این سال ارجاعیون بیشتر و زودتر از انقلابیون آموخته‌اند". این تظاهرات توسط "جبهه دموکراتیک" برپا شد و اعضای حزب ملی و حزب دموکرات مسیحی را نیز در بر گرفت. و به ارجاع که هنوز در انتخاب شیوه عمل تردید داشت، فرصتی داد تا میزان تأثیر سرازیر شدن زنان را به کوچه و خیابان ارزیابی نماید. در ماه مارس ۱۹۷۲ ارجاع تصمیم گرفت فقط بر "توده‌هایش" تکیه کند و شیوه سنتی اعمال زور و فشار را از طریق پارلمان، دادگاه‌ها، احزاب و مکملها کنار بگذارد. از این تاریخ بعد تظاهرات زنان بی در بی و بطور منظم تکرار خواهد شد. تنها

علامت و مظہر جنجال عبارت خواهد بود از دیگر های خالی که با
قاشق و سرپوش روی آن می کوبند . از ماه سپتامبر ۱۹۷۲ به بعد، طنین آن
صدای در محلات اعیان نشین همه شهرها خواهد پیچید و برای ارتقا -
عيون شیلی ضرب گرفتن با دیگر منزله " یویو " کشیدن زنان الجزر ره
خواهد شد . و هر دو هفته و هر یکماه ، هر شب بین ساعت هشت تا ده
ندای اتحاد دیگر های فلزی بگوش خواهد رسید .

شیوه تظاهرات زنانه در شیلی همواره یکسان بود . محور آن
مشتمل بود بر : ۱- گروه عمدتای از زنان بورژوازی از هر سن و سال که
معمولا " با اتومبیل شخصی و مستخد میین خود می آمدند . ۲- تعصیت
زیادی از زنان خوردہ بورژوازی و حاشیه نشین و لومپن . ۳- همه این
تظاهر کنندگان را از چهار طرف افراد مسلح به کاسک و زنجیر و واحد -
های شبیه نظامی و اعضای حزب " وطن و آزادی " که شعبه ای فعال
" زنانه " هم داشت ، و خود را برای کوتاه آماده می کرد . محافظت
می کردند . افراد همین حزب بودند که در آخرین ماههای حکومت
آلند فعالیت زنان را در همه جبهه ها تشكل دادند .

بار دیگر ما زنان بورژوازی را هنگامی که احزاب مخالف
لاسیدن آشکار با نیروهای مسلح را شروع کردند ، باز می یابیم . بارها
این زنان کوشیدند با برانگیختن غریزه های بیمار گونه و حس قدرت طلبی
سریازان ، ارتش را علیه آلند تحریک کنند . بارها ، برای اینکه احساس
تحقیر خود را در مقابل " ضعف " و عدم مردانگی سریازان نشان بدند ،
روبروی مدرسه نظام گرد آمدند و جلوی سریازان دانه ارزن پاشیدند .
هنگامی که " اتحاد مردمی " (۱) به طرح مسئله تهیه آذوقه پرداخت و
با ایجاد " کمیته های ارزاق و تعدیل قیمت ها " کوشید راه حلی برای

این مشکل بینا بد ، زنان دست راست با تجار مخالف طرح هدست شدند و در محلات گوناگون — با موقیتی کم و بیش ، دست به اقدامات خرابکار رانه علیه این شیوه توزیع عادلانه زدند . و در قبال افرادی که از شعباً این کمیتهها پاسداری می کردند ، همان شیوه های پرخاشگری آشکارا را بکار بستند . و به پاسداران دشمن دادند ، جلوی پاسداران سکنه پول پرتاپ کردند تا بدینوسیله احساس تحقیر خود را نسبت به " فروخته شدگان " به رژیم آلنده ، بیان کنند .

بالاخره توهینی که یکی از زنان طبقه حاکم به سرهنگ پراتس^(۱) نمود ، هنوز از خاطرها فراموش نشده است . این عصیان فردی بود ، اما بعد از کودتای نافرجام ۱۹۷۳ جنبه عمومی یافت . بدین شهوم که گروهی از زنان ارتشی (همان زنانی که حلقه و جواهرات خود را در راه پر کردن خزانه و باز سازی ملی به حکومت سرهنگ ها اهداء کردند) دست به تظاهرات زدند ، در خانه سرهنگ پراتس گردآمدند ، تا موقعیت او را بیش از پیش متزلزل گردانند و روحیه اش را تضعیف کنند . مهندس برزیلی هم که نامش را قبل از بردیم ، به تأثیری که زنان می توانند در محیط اطراف خود داشته باشند اشاره می کند و یاد آور می شود که افراد ارتش هم از این تأثیر پذیری مبربی نیستند ، چرا که هر کدام زنی در خانه دارند . نقش مخرب تظاهرات زنان شیلی ، پنج روز قبل از کودتای ۱۱ سپتامبر به اوج خود رسید . یعنی درست هنگامیکه ارتجاع عظیم ترین تظاهرات خود را بر پا کرد . در این روز شعارهای زنان ، آلنده را در وضعی قرار می داد که واداریه استغفا شود . برزیلی ها نیز که در ایجاد آن تظاهرات دست داشتند ، راه پیمائی زنان شیلی را با راه پیمائی زنان برزیلی در سائوپولو که پس از پانزده روز منجر به برکناری گولا ر^(۲) گشت (۱۹۶۴)

مقایسه نمودند . با اینحال برای سنجش دقیق حدود و میزان این
قياس ، باید توجه داشت که در شیلی برخلاف برزیل که زنان تسییح
بدست رژه می رفتند ، از عواطف مذهبی زنان بهره برداری نشد . زیرا
در میان توده های شهری این روش قدری کهنه شده بود . به استثنای
مرحله ای که بسیج علیه حکومت آلند موضع طرح اصلاحی در آموزش هم
قرار گرفت . به مثل در طرح آموزشی " مدرسه ملی متحده " رقابت میان
مدارسی عمومی و خصوصی به اختلافات مذهبی دامن زد . هنگامی که
کودتا به انجام رسید این شکاف های مذهبی گسترش قابل ملاحظه ای یافت
و سیلهای برای بازگرداندن "نظم " به کانون های خانواده گشت .

لیکن از مثال هائی که به منظور اثبات حضور زنان در نهضت
مقاومت علیه حکومت آلند آورده شد ، نباید چنین نتیجه گرفت که این
مقاومت منحصر به بخش هائی از بورزوایی و طبقه متوسط بود . ارجاع
گاهی به زنان خرد و بورزوایی و حتی به برخی از زنان کارگر هم تکیه نمود .
این مشارکت در دو جهت بود . یکی از طریق شرکت های تعاونی مستقر
در محلات فقیر نشین که از رژیم سابق باقی مانده بود ، و در دوران آلند
هم به کنترل فعالیت حزب دموکرات مسیحی و یا " حزب ملی " ادامه میداد
دیگر از طریق ادارات محلی مختلط که زنان در آنها سهم عمده داشتند
هنگامیکه حزب دموکرات مسیحی هنوز نیروی اصلی مخالفین را تشکیل
می داد ، جناح راست بیاری همین گروه های اردونشین (۱) چندی سن
تظاهرات تا اکتبر ۱۹۷۲ برپا کرد . شکل دوم همکاری زنان از طریق
محیط های کارگری و خرد و بورزوایی بود و تا آنجا که شیوه تظاهرات
نشان می داد جنبه مستقل داشت . یعنی شرکت در جنبش اعتراض
بخاطر همدردی با شوهران ، فرزندان و برادران بود . اینان زنان

اعتصابیون معدن ال تینیت (El Teniente) (۱) بودند و روزنامه‌ای دست راست هم آنان را زنان قهرمان صفت معدن چیان لقب دادند و خوشحال بودند از اینکه توانسته‌اند جنبش زنان را که تا آن تاریخ جزو سنه مبارزات رهائی بخش مردم آمریکای لاتین بود، به حساب خود بگذارند. آن راه پیمائی را که زنان معدن چی در بولیوی به راه اند اختند بخاطر بیاوریم: در سانتیاگو هم زمان کامیون دهاران بودند که در کنار خیابان "آش مردمی" می‌پختند تا دلسوزی رهگذران را بر ۱ - بعنوان بزرگداشت این رویداد، حکومت نظامیان بر آن شد که روز ۲۶ ژوئن را "روز زن" نامگذاری کند. لیکن یادآوری این نکته ضروری است: که نباید برای مشارکت زنان طبقه کارگر در جنبش اعتصاب کارفرما پان و بالنتیجه در نهضت مقاومتی که دست راست برای انداخت، اهمیت کمی بیش از آنچه داشت قائل گشت. تعداد کارگران و کارمندان معدن مس ال ترنینت را که به اعتصاب جناح مخالف تن در دادند، تقریباً ۴۰۰۰ نفر از ۱۲۲۵ نفر کارگری که معدن داشت، برآورد کردند. در این روز ۲۶ ژوئن ۱۹۲۲، تعداد زنان، دختران، یا خواهران معدن چیان هم که در سانتیاگو رژه رفته از تعداد اعتصابیون بیشتر نبود: گرچه در این مقاله هدف ما تحلیل بسیج زنان "اتحاد مردمی" نیست، با اینحال گفتن این نکته لازم است: تظاهرات زنانی که جناح چپ برپا داشت، هنگامی که در این زمینه پاسخگوئی به جناح راست را ضروری دانست، جنبه نمایشی بخود نگرفت و کمتر از جناح راست از مشارکت زنان برخورد ارشد: اما زنان طبقه کارگر با شورو و مبارزه طلبی نمونه وار در تظاهرات که دست چی ها ترتیب دادند شرکت جستند، و جناح چپ همواره بدون تبعیض جنسی تعداد مساوی زن و مرد را گرد آورد.

انگیزند ، در حالیکه شوهرانشان همه روزه از دست امپریالیست‌ها پسول هنگفتی که بمراتب بالاتر از مبلغی بود که از کار همیشگی عاید شان می‌شد، دریافت می‌کردند تا به اعتصاب ادامه دهند . بهنگام کودتا بازگروهی از همسران کامیون داران بودند که در بحبوحه اعتصاب‌غذا که چندین روز بطول انجامید ، بعنوان اعتراض‌روی پله‌های مجلس‌سنا ظاهر شدند . دعوت نامه زیرکه برای برپا کردن آخرین تظاهرات منتشر شد، گرد آورندۀ همه بخش‌های جمعیت زنان بود که ارجاع ادعای نمایندگی شـ را داشت و نشان‌می‌داد که نهضت توطئه تا چه میزان به اوچ خود رسیده بود :

”ای زنان شیلی“

آقای آلنده لایق ریاست جمهوری نیست
آقای آلنده کشورما را به سرحد فاجعه رسانده است .
فرزندان ما نان ندارند .
بیماران ما بی مداوا مانده‌اند .
ما لباس برای پوشاندن خود نداریم .
ما یک سقف بعنوان پناهگاه نداریم .
ما با پرخاش و تحقیر و تعقیب رو برو گشته‌ایم . جرم ما پشتیبانی از فرزندانمان است، جرم ما هم‌رددی با شوهران درحال اعتصام‌مان است ، جرم ما سرازیر شدن به خیابان‌هاست . چرا که می‌خواهیم وجود ان خفتۀ مردان را بیدار کنیم .
ما زنان را به یک تعهد شرافتمندانه دعوت می‌کنیم .

دعوت نامه برای روز چهار شنبه پنج سپتامبر ساعت پنج بعد از ظهر .
دعوت کنندگان عبارت بودند از همسران کامیون داران ، همسران کارمندان کارخانه کاغذ سازی ، زنان روستائی ، زنان ارد و نشیسن ،

دختران دانشجو، زنان تجار، زنان پرستار، زنان منشی، زنان کارمند در بیمه‌های اجتماعی، زنان خانهدار، زنانی که شغل آزاد داشتند، و زنان گرمیالیست^(۱) (Gremialiste) شیلی.

اکنون باید توضیح بد هیم چگونه خواست‌های زنان بورژوازی جنبه خواسته‌ای کارگری به خود گرفت. این جنبه در حقیقت دو جهت گمراهم کنده داشت. واقعیتی است که در صفو ارجاع زنان محیط‌های گوناگون اجتماعی دیده می‌شدند، لیکن با تناسبی سخت متفاوت که افشاری آن به نفع دعوت نامه‌ها نبود. بورژوازی علم کارگری را با نشان دادن مشتی زن از توده مردم در صفا اول، بلند کرد، انگیزه‌های مصرف کننده تنگست را که نان شب نداشت غصب نمود، و نیازهای سنتی بورژوازی یعنی مصرف ثروت‌های هنگفت را بعنوان نیازهای اولیه‌ای که حیات و بقای توده‌ها به آن بود، جازد.

اما همبستگی با توده هم حدی داشت. زنان جناح راست که بیشتر از طبقات ثروتمند بودند، رفتار قالبی طبقاتی و احساس برتری خود را حتی هنگامی که ادعای همگامی با زنان طبقات زحمتکش را داشتند از یاد نمی‌بردند. این احساس با همه قدرت وقتی تجلی می‌کرد که بورژوازی قادر به تور انداختن زحمتکشان نمی‌شد. و رفتارشان در برابر زنان انقلابی که می‌کوشیدند به تنهائی آذوقه مردم را تأمین کنند از این قبیل بود که: "این بی همه چیزها را باش! خیال می‌کنند کسی هستند".

۱- نزدیک ترین برگردان لفظ گرمیالیست Gremialiste را می‌توان کورپورالیست Corporaliste (شرکت‌های سهامی) خواند. زنان این عنوان را از شوهرانشان که بخاطر شرکت در اعتصاب بدست آورده بودند غصب کردند.

این بود جنبهٔ نمایشی نهضت زنان علیه حکومت آلنده . اما این نهضت چهرهٔ روزمره واساسی دیگری هم داشت . یعنی در خانه، در کانون خانواده، در رابطه با همسایه‌ها، در شایعه پراکنی پندری، وغیره . اگر موضوع اعتراف این طبقه به کمبود مواد غذائی بود، نفع عمده‌شان در اختیار آن مواد بشمار میرفت و در مورد زنان هردو به یک معنی بود : زنان به خیابان‌ها ریختند تا از شعار "نان" دفاع کنند، لیکن همانان کم‌بیش‌سویی حد و حصر به انبار کردن نان پرداختند و بقول آن ترانه معروف که بارها در تظاهرات مردمی خوانده شد :

"زن مرتعج دو دیگ دارد . یکی کوچک و یکی بزرگ . در کوچه روی اولی می‌کوبد و در خانه دومی را پرمی‌کند و انبار می‌کند ."

گوشت نیست، تخم مرغ نیست، در این شیلی جدید

No Hay Carne, No Hay Huevo, En Este Chile Nuevo

این آوازی است که زنان دست راستی در اطراف موندا می‌خوا-
ندند، در حالیکه کار روزانه شان عبارت از این بود که با نیرنگ و مورچه صفت اقتصاد ملی را به ورشکستگی بکشانند، مواد غذائی را در انبارها که ظرفیت‌شان در رابطه با موقعیت اجتماعی محتکرین متفاوت بود، انبار کنند، چرا که در "قطخطی" نمی‌توان به معجزه هم سطح کردن درآمدها به تشکیل تغذیه بازار سیاه ایمان آورد . بنام این جامعه مشترک المنافع که می‌بایست کد بانوهای همه طبقات اجتماعی را متعدد سازد، جنبهٔ "خانگی" توطئه علیه آلنده، بود که پشت پرده تظاهرات خیابانی را تشکیل می‌داد .

حفظ جوانان از "طوق مارکسیسم" انگیزه قوی دیگری بود که گاه بگاه بشكل تجمع "اولیای دانش‌آموزان" در فدراسیون‌های ملی تجلی می‌کرد و از پشتیبانی قاطع مادران در طبقات حاکم و خردی بورز-

وازی برخورد ار بود .

مرور بر برخی از مقالات نشریه "مرکوریو" قدیمی ترین روزنامه بورز-
وازی، نشان می دهد که ارتجاع حاضر نبود زنان و سازمان های زنانه را
برکنار از توطئه علیه حکومت مردمی نگهداشد . توطئه ای که بر اساس بسیج
توده ها تکیه داشت . در شماره ۹ نوامبر ۱۹۲۱ این روزنامه چنین
می خوانیم : " هیچ زن خانه دارد ، هیچ شهروندی و هیچ فردی حق
ندارد امروز که از قدرت بیان و عمل برخورد ار است در انتظار بنشینند
که سایرین دفاع از استقلال کشور را بر عهد بگیرند . سازمان های محلی
مدارس و مؤسسات باید همکاری توده های دموکراتیک را جلب کنند " .

در دوران جنگ همین بورزوایی به زنان حق رائی را که ۱۸۹۸
تقاضایش را داشتند ، سرانجام با بی میل در ۱۹۴۹ اعطای کرد . در
حقوق مدنی هیچیک از خواسته های آنان را بر نیاورد . اما ناگهان در
قوانين تلویحی دریچه ای تازه گشود . برای بورزوایی دیگر کافی نبود که
زن همان عنصر بی تفاوت همیشگی باقی بماند و تنها با ایفای نقش عادر ،
همسر ، و کدبانو مظهر ارزش های سنتی رژیم باشد . اکنون دیگر زن
می بایست تبدیل به یک عنصر فعال گردد ، تشکیلاتی بشود ، در راه دفاع
از " دموکراسی " به حرکت درآید و بعنوان زن - مادر ، زن - خانه دار
زن - وطن ، تجلی زنده آن اصول فکری باشد . یکی از عوامل اصلی که
ارتजاع روی آن حساب می کرد و بدون واهمه بکار گرفت - گرچه به مراده با
تناقض - بریدگی زن از سیاست بود و هیئت حاکم به این بریدگی رسالت
داد . برای قانونی جلوه دادن تظاهرات بر جنبه زنانه آن تکیه شد . و
تظاهرات بعنوان پاسخ بالبداهه غیر سیاسی ترین بخش افکار عمومی
قلمداد گشت . بخشی که فقط از روی طبیعی ترین غریزه بقا بسیج شده
بود ! یعنی بخش " دموکراتیک " (اگر بشود این عنوان را بر آن نهاد)

که طبیعتاً "خواستار دفاع از ارزش‌های سنتی مانند عدالت و آزادی است" . مفاهیمی که نقاب نظام بالفطره ستمگر بورژوازی است.

واژه‌هایی که در آخرین "دعوت نامه" "تظاهرات دست راستی‌ها بکار گرفته شده است، نشان می‌دهد چگونه بورژوازی به کمک تصویر "زن" و "مادر" خود را نماینده طبقه زحمتکش‌جامی‌زند و چگونه با نیروی آن اکثریت "توده‌ای" که با هزار کلک جور کرد، به خشن‌ترین اعلامیه خود علیه آنده، رنگ دموکراتیک می‌دهد :

"ای زنان شیلی"

"آقای آنده مدعی شده است که اگر مردم زحمتکش‌از او بخواهند، کناره گیری خواهد کرد" .

"مردم یعنی ما! هر کودک این سرزمین از ما به دینا آمده است. امروز چهارشنبه ۵ سپتامبر، ساعت ۵، رویروی دانشگاه کاتولیک و در همه شهرها، زنان از آقای آنده خواهند خواست، که به گفته خود عمل کند" .^(۱)

بدین ترتیب بورژوازی دفاع از منافع خود را زیر پوشش اعتراض مادران، خانه داران، و خواسته‌ای‌آنان پنهان کرد. خواسته‌ای که جنبه سنتی داشت و خارج از متن سیاست به مفهوم واقعی آن قرار می‌گرفت. یعنی در رابطه با کانون خانواده، تشکیلات خانوادگی و تربیت اطفال بود و شکل جبهه گیری طبقاتی نداشت. در ضمن ارجاع با تکرار خواسته‌ای که تظاهرات را پیرامون آن متمرکز می‌کرد، می‌کوشید تقریباً " بصورت علنی، قلمرو خاص زنان را احاطه کند تا با کمک سایر نیروهای مخالف، خواسته‌ای کامل" سیاسی خود را از طریق زنان و بطور قاچاق بگذراند.

شرحی که در نشریات ارتجاعی از اینگونه تظاهرات و "دیگ ها" خالی " منتشر کردند ، سخت گویاست . و نمایانگر بهای خاصی است که بورزوایی برای فعالیت زنان دست راست قائل بود . همچنین بیان کننده منافعی بود که از نظر سیاسی وایدئولوژیکی از آن می برد . مگرنه اینکه در حقیقت بورزوایی به منظور قانونی و طبیعی جلوه دادن این تظاهرات و یا بعبارت دیگر " مقدس " وانمود کردن طرح توطئه علیه آلنده به این جبهه یاری داد ! در اول سپتامبر ۱۹۷۱ ، در " تقویم خشونت " روزنامه " مرکوریو " چنین آمده است :

" بزرگترین تظاهرات زنانه تاریخ این کشور ، با خشونت جنایتکارانه افراد " اتحاد مردمی " پایان گرفت . پلیس گاز اشگ آور بکار برد و بدین سان خشم زنان و تماشاگران را بر انگیخت . "

فردای راه پیمایی همان روزنامه با عنایین جنجالی تفسیر زنان را از تظاهرات چنین بیان می کرد : " مارا با اینکه زن بودیم کثک زدند " . برای بسیاری از زنان این نوع فعالیت جانشین جلسات " چایخوری " و ورق بازی " عصرهای چهارشنبه و پنج شنبه شده بود . باید تظاهرات برای انداخت با اینکه این گونه فعالیت در آئین نامه " زنانه " ارتجاع پیش بینی نشده بود . اما اکنون دیگر همان آئین نامه می باشد ضامن و حافظ مقام ممتاز زن در جامعه باشد و به حق تقدم او تکیه کند .

واضح است هدف از آن تفسیرها و برداشت ها تنها این بود که از نظام مارکسیستی تصویری خشونت بار ، پرهج و مرج ، متجاوز به حقوق زن و زندگی اجتماعی ارائه دهند . از میان بردن " طریق مالا دب " اجتماعی بدست زنان فقط به منظور تخریب و نابودی پایه های آن تمدنی بود که آلنده با سرسختی پیگیری می کرد . ارتجاع از مارکسیسم تصویر ساختگی همراه با خشونت و اختناق عرضه می کرد تا دفاع " دموکراتیک "

خود را توجیه کند.

همین شیوه تفکر را در مقاله دیگری از همان روزنامه و تحت عنوان "جريان معجزه آسا" و در رابطه با رویداد دیگری می خوانیم:

"روز ۲۲ مارس گروهی از زنان علیل بعنوان اعتراض به تأخیر در اجرای قانونی که آنان را قربانی ساخته رژه رفتند. قانونی که ورود اسباً و لوازم توان پخشی را پیش‌بینی می‌کرد. این رژه با یک رویداد شرم آور پایان گرفت، زیرا که پلیس بدستور حکومت وارد میدان شد."

ناتوانی، بیگناهی، انسان بی دفاع (زن = عجز) و بورژوازی که در غیاب پدر مسئول به خود حق می‌دهد پشتیبان همه ضعفا و ستم کشیدگانی باشد که خداوند آفریده است و بدینسان همه عوامل "زنگی" از قبیل لطافت، حساسیت، پیوند ذاتی با صلح و نظم را بکار می‌گیرد تا نهضت توطئه را زیر پرده بی‌گناهی بپوشاند. بورژوازی همواره این فکر را القا می‌کند و قدرت می‌بخشد نظمی که زن می‌طلبد (وقتی که ضرورت ایجاد کند) همان نظمی است که مملکت می‌طلبد، همان است که طبقه "پدر مادردار" شیلی می‌طلبد و آن دیگری یعنی نظم سوسیالیستی جز نیرنگ نیست و ملتی که طالب آن باشد، خود را تا حد قبایل وحشی و خشن و خرافاتی به انحطاط کشانده است.

صنف زن

قانون اساسی که حکومت نظامیان وعده‌اش را داده بود، قرار بود ذر فردای کودتا حضور زن را در "پارلمان" و در کنار نیروهای مسلح، اصناف، احزاب و جوانان تأمین کند. بورژوازی در طول مدتی که در مقابل حکومت آلاند استاد، سعی کرد افکار عمومی را برای قبول ایجاد صنف زنان آماده شاخد. خاصه که قبل از نهضت‌های زنان بعنوان نهضت دموکراتیک یاد می‌کرد. فعالیت جبهه زنان در ابتدای کار، نوعی

فعالیت ساده و روش غایی حکومت آنده بود . ارتجاع با کمک گرفتن از این جبهه توانست از زن بورژوا بعنوان عنصر مصرف کننده یعنی نماینده بی همیت طبقه متوسط "علیه "اتحاد مردمی" بسیح کند . لیکن پیش اپیش در نهاد این جبهه مجموعه افکاری نهفته بود که بعدها در طی فعالیت شکل گرفت و بصورت پاسخ ذهنی و عملی به مارکسیسم درآمد .
یعنی : اصلاح جامعه بر محور اصلی قدرت اصناف .

نظام فکری حاکم ، زن را بیاری صفاتی توصیف می کند که بیشتر از مقوله طبیعت است تا تاریخ . و از این طریق راه را برای تشکیلات زنان هموار می سازد ، همچنانکه در بیانیه سرهنگان متجلی است . تصویری که بورژوازی از زن آرائه می دهد ، نفی تأثیر مستقیم طبقه بر فرد است ، انکار تعارضات طبقاتی است که سرچشمۀ تناقضات واقعی هم همان است . موقعیت زن ، از برکت "طبیعت "جهان شمول ، استمرار منافع اساسی همه زنان را ماوراء ناهمواریهای اجتماعی و اقتصادی و سیاسی تضمین می کند . بدین معنا که طبق اسطوره نظام حاکم (اسطورهای که در مبارزه تبدیل به یک تاکتیک عقلانی هولناک می گردد) زن بعنوان رشتۀ پیوند ، از همه بخش‌های اجتماعی می گذرد . "قدرت زن "مشخصاً همانند قدرت "اصناف " افراد را مطابق تخصصی که دارند ، دور هم جمع می کند و تشکل می دهد . همچنانکه تجمع هر صنف بر اساس تخصص است ، برای زنان نیز نوعی "حرفه و تخصص " معین می شود و بورژوازی می کوشد هر چه بیشتر و قاطع تر زنان را در این حرفه و تخصص محصور کند ، تا مبادا با سرازیر شدن بی در بی در تظاهرات خیابان به عادات ناپسند از جمله تمایلات سیاسی گرفتار شوند . این سرنوشت خود اصناف هم بود که بورژوازی از آنان برای نهضت توطئه استفاده مکرد .
اما همینکه قدرت خود را باز یافت ، در ضمن ستایش و تشویق از فعالیت

های سیاسی و آشکار صنف‌ها در طی شورش، از آنان خواست که به تخصص و حرفه خود بازگردند، به زنان نیز با بیانی قاطع هشدار دادند که بی کار و زندگی روزانه خود بروند.^۱ به گفتار خانم بی نوشته گوش‌کنیم که چگونه با لحن نجیبانه، همپالکی‌های خود را به هیجان می‌آورد، در حالیکه هنوز دود از عمارت موندا بر من خاست و هنسوزد رحال بلند کردن نخستین اجساد از روی زمین بودند:

”مادران، اجازه ندهید فرزندانی را که شما در آغوش خود نوازش می‌کنید و اشک‌هایشان را با مهر و فداکاری می‌زدائید، از شما جدا کنند.^۲ با چنان کینه‌ای جدا کنند که انسان‌ها را به جانوران درنده تبدیل می‌کند و به بنابود کردن همنوعان خود وارد می‌دارد... کسی که این پیام را بسوی شما می‌فرستد، مادری است مانند همه مادران و می‌داند که شما می‌توانید برای صلح و تفاهم در میان مردم شیلی گامهای اساسی بردارید.^۳ اشک دل شما پاداش همگان خواهد بود.“^(۱)

اکنون به سخنان رهبر ”قدرت زنان“ گوش‌کنیم:

”در شیلی زن، پس از آن همه رنج بردن، حقارت‌کشیدن و وقهرمانی هاپش، هنوز امید آزاد کردن شیلی را از دست نداده است... زن درک می‌کند که باز سازی شیلی تلاشی است در فراخور ملتی نظم یافته و وطن پرست... از این ”قدرت زنان“ از همه زنان شیلی خواستار است که بار دیگر، فداکاری خود را با روحیه خستگی ناپدیر به اثبات رسانند.“^(۲)

کف نفس، حس فداکاری و عشق! چقدر از آن همه کینه و خشم

۱- خلاصه پیام خانم بی نوشته به مادران شیلی که در ۲۳ سپتامبر

۱۹۷۳ در سانتیاگو منتشر شد.

۲- ”ال-مرکوریو“، ۱۴ سپتامبر ۱۹۷۳.

و کج خلقی که راه آلنده بود قبل از اینکه خود هدف گلوله قرار گیرد ، دور شده‌ایم .

محور "قدرت زن" در حقیقت همان تعامل طبیعی او به انفعالی و پذیرا بودن است . یعنی همان تصویر سنتی زن است که ادبیات کودتاقیان همه جهات ارجاعی آن را می‌ستاید ، و بسلامت از رویائی با تاریخ می‌جهد ، و مجسمه زن را بعنوان فرشته‌ای که حافظ خانواده وطن و مالکیت است برستون جامعه استوار می‌کند . اتفاقی نیست اگر همین سه کلمه با حروف درشت در سلوحه حزب وطن و آزادی "قرار گرفت امروز الهم بخش حکومت سرهنگان است .

در جستجوی چند مورد قبلی

در جهت توضیح این مطلب که چگونه ارجاع شیلی موفق شد . در موقع نیاز ، جبهه زنان را آن چنان با عظمت و مؤثر پسیج کند ، ما سه عامل را از میان عوامل گوناگون برگزیدیم : ۱— برخی خصوصیات افسانه‌ای یا حقیقی شخصیت زنان شیلی ، ۲— سابقه مشارکت زنان و سازمان‌های زنانه ، ۳— مشخصات ادغام زنان در فرایند تولید .

"بگو به بینم کازوتا (Cazota) آیا در کشور تو همه چیز مثل زنانش زیباست ، اگر هست باید بتو تبریک گفت" . این سخنان لوثی فیلیپ پادشاه فرانسه به سفیر شیلی در پاریس بود که یکی از مورخین آغاز قرن بازگو می‌کند و می‌افزاید : "در تمام ادوار تاریخی این کشور ، زن از مقام بر جسته‌ای برخوردار بوده است ، و از هر محیطی که برخاسته باشد ، روحیه برترش تأثیری مطلوب دارد" . این اظهارات می‌توانست از یک مورخ دوران معاصر باشد و آن افسانه جهانگردی را تحت الشعاع قرار دهد که می‌گوید : در شیلی زن همتای جزگرمای هوا و خوبی شراب ندارد . اگر فعالیت زنان در شیلی در طی سه سال بصورت بینمارگونه‌ای گسترش

یافت، علتش وضع خاص زن در این کشور بود. اگر فرهنگ حاکم در شیلی مانند همه کشورهای کاپیتالیستی، توانست ارزش‌های را که به وضع بردموار زن رسمیت می‌بخشد، در خود ادغام کرد (البته با درنظر گرفتن موقعیت خاص زنان شیلی). نقش زن علاوه‌بر اقتصادوسازماندهی خانواده اساسی است. تا آنجا که برخی معتقدند در شیلی نوعی نظام مادرسالاری حاکم است. در محیط کارگری وضوح این نکته بیشتر نمایان است. زیرا در این محیط همزیستی آزاد زن و مرد سخت متد اول است. مرد اغلب خانواده خود را رها می‌کند، در نتیجه زن در نقش ستون اصلی وحدت خانواده ظاهر می‌گردد و به همین شیوه نیز رفتار می‌کند. از این رو در دوران حکومت آلنده لایحه‌ای تدوین شده بود که مطابق آن زنان بی‌شوهر را از حق بیمه برخوردار می‌کرد. سلطه زن نه تنها در محیط مرفه خانواده، بعلت داشتن یک یا چند خدمتکار^(۱) بی‌چون و چراست، بلکه در زندگی اجتماعی نیز زن از پیراهه "زینت" صاحب اقتدار است. پیراهه‌ای که خود نوعی تبعیض است لیکن محل بحث نیست زن همراه خدمات از جمله، تزئین و تنظیم خانه، منشی‌گری، پیرا - پزشکی حضور دارد.

۱- پایه و اساس نهضت آزادی زنان در طبقات مرفه، پیراهه استثمار زنان توده و مهاجران مناطق کشاورزی است. ۱۰۰ درصد از زنان طبقات مرفه و شاغل صاحب خدمتکارند. تا ۱۹۶۸، ۳۰ درصد از زنان این طبقه دارای حداقل ۲ خدمتکار بودند. در همان سال ۸۵ درصد از زنان خانهدار شوهردار دارای حداقل یک خدمتکار بودند. در طبقه خرد بورزو، ۸۸ درصد از زنانی که شاغل نیستند گمک کاردارند. لیکن فقط ۴۰ درصد از زنان شاغل از گمک کاران یاری می‌گیرند. در پایه وضعیت زن در شیلی، نگاه کنید به مقاله‌ای که نگارند در سال ۱۹۶۸ (بقیه پاورقی در صفحه بعد).

با اینکه دارشیلو نهضت زنان بمفهوم واقعی آن وجود نداشت، از دهه اول قرن، گروهی از زنان طبقات حاکم با مبارزه‌ای که برای بدست آوردن حقوق مدنی و سیاسی خود برای انداختند، مشخص شدند. در آن دوره هنوز تصور ظاهرات خیابانی از ازادهان به دور بود. اما چهل نفری از این گروه موفق شدند که در ۸ زانویه ۱۹۴۸ به مجلس راه پابند و از دست مردان هم طبقه خود حق رای بگیرند. اما زنانی که بعد ها رهبری جنبش علیه آنده را عهده دار شدند، آن یک مشت رأی دهند - گان جوان نبودند بلکه برکشید گان "کلوب زنان" بودند. زنان رأی دهند "حزب مدنی زنان" را ایجاد کردند که همزمان با ایجاد فدرال سیون دانشجویان بوجود آمد. این حزب از سال ۱۹۲۰ درجهت به دست آوردن حق رأی مدنی پیکار کرد. لیکن سرانجام در مبارزه‌ای که برای تحصیل حق طلاق برای انداخت، وجهه خود را بکلی از دست داد. و بهانه بدست "کلوب زنان" متشكل از اشرافیت سرشناس افتاد. کلوب موفق شد "حزب مدنی" را به اتهام اینکه اخلاق اجتماعی و کانون خانواد را تهدید کرده است منحل کند. "نهضت آزادی زنان" هم که جانشین "حزب مدنی" شد به اتهام اینکه تعاملات چیزی دارد - و حال آنکه هیچ گونه پیوندی با اندیشه‌های چپ گرا نداشت، نتوانست به حیات خود ادامه دهد.

می‌بایست تا ۱۹۷۰ صبر کرد تا مشارکت زنان بورژوازی جنبه فعالیت‌های فردی را از دست بدهد و مفهوم واقعی خود را بیابد. در این سال بود که به اصطلاح خودشان "منافع خانه و کانون خانواده زن" را از فضای ساکت چهار دیواری خود بیرون کشید. و در او غریزه ماده

بقیه پاورقی از صفحه قبل :

(در Editorial Del Pacifico منتشر کرده است.)

گرگی را بیدار کرد که کودکان خود را در معرض خطر می‌بیند تا . . .
با دیگ بازی تاریخی به دولت آلنده نشان بدهد که . . . اگر لازم است «آشپزخانه را برای ورود به میدان کارزار ترک خواهد گفت»^(۱)
واقعیت اینکه تا آن تاریخ در شیلی زن طبقه حاکم با آن همسه
ادعای پایداری واستقامت، با آن تظاهر و عشق به استقلال و «رهائی»
هنوز با ارزش‌هایی که حاکمیت مرد القاء می‌کرد، سازش داشت. در نظرش
وزنه ناچیز «عبدیت» هزار بار با امتیازاتی که آن عبدیت بدست میداد،
قابل جبران بود. امتیازاتی همچون: نظم و رفاه در کانون خانواده،
آزادی نسبی در خارج از خانه و «عبادت» جنس‌قوی. بالاخره فعالیت
سیاسی و مرتجلانه او هم افشا کرد که حاضر است چه بهای سنگینی در
ازای آن «نظم» بپردازد.

مشارکت جبهه «مردمی» زنان (البته نه بعنوان یک عکس العمل
آن) در اثر مکانیسم ادغام زن که بوسیله دستگاه‌های اداری سابق بزر
پا گشته بود، تسهیل گردید. ارجاع توانست تا حدودی از همان شیوه.
های «جذب اجتماعی» توده‌ها که رژیم مشارکت طلب «فری» بسیاری
تشکیلات بنیادی، مانند انجمن محله‌ها، مراکز فرهنگی و بیوژه مراکز
مادران ایجاد کرده بود، استفاده کند. باید افزود که آن تشکیلات هم
مانند سازمان‌های بنیادی به صحنۀ مبارزه تبدیل شدند. مبارزه‌ای که در
بسیاری از موارد نتیجه آن به سود نیروهای مترقی بود. مثلاً با استفاده
از مراکز مادران بود که «کمیته تهیه ارزاق و کنترل قیمت‌ها» که قبل از نام
بردیم، توانست بکار خود ادامه دهد. بطور کلی این مراکز که در سطح
 محله بوجود آمد (خاصه در محله‌های حاشیه نشین و بدنبال سیاست
کمک به حاشیه نشینان) مبتنى بر موازین مشارکت و طرح‌های سیاسی بود

۱- مجله اول EVA، زانویه ۱۹۷۴، چاپ سانیتاگو، شیلی.

واز این طریق بود که در شرایط درگیری شدید نیروها، احزاب ارتجاعی رهبری بسیج زنان را در راه حفظ نظام سنتی در دست گرفتند. انجمن مادران زیر قیومیت بورژوازی متوسط و حتی بورژوازی بزرگ، در جهت وظایف و مسئولیت‌های کاملاً نه زنانه، مشتریانی را گردآورد که یکدیگر را هرچه بیشتر در نقش انحصاری مادر و همسر تأثیر و تسجيل میکردند و در ازای این گونه فعالیت، پشتوانه انتخاباتی برای نامزدهای خود بدست می‌آوردند. به منظور جذب زنان محلات فقیر نشین به "زندگی جمعی" مراکز نامبرده سیاست‌محافظه کارانهای در پیش‌گرفتند و زیرلوای "مشارکت" زنان را از هر گونه فعالیت و تشکل سیاسی علیه رژیم بازار داشتند. در ضمن این توهمندی را ایجاد کردند که همه مظاهر حاشیه نشینی زنان طبقات فقیر را از میان برداشتماند و از همین رهگذر آن مظاهر فقر را از محتوای انفجار آمیزش خالی کردند.

همچنین آن مراکز کوشیدند معاشرت و هم زیستی را در میان طبقات ثروتمند و زنان طبقه کارگر گسترش دهند. و از این طریق به آن سنت دیرینه یعنی تمایل زن کارگر به برقراری روابط با "اریاب" پروریال دادند. یکی از پدیده‌هایی که در حکومت آلنده تا حدی وسعت یافت در ارتباط مستقیم با همین روابط (کارگر و اریاب) داشت. یعنی در روزهایی که اشتغال ذهنی همگان چگونگی توزیع ارزاق بود، به کرات دیده میشد که برخی از زنان فقیر که اریابی در محلات اعیان نشین داشتند، کالای خود را به بهای مناسب اما ارزان تراز بهای بازار سیاه به آنان می‌فروختند. همان کالائی را که پس از صفت‌بستان طولانی به نرخ رسمی بازار خریده بودند.

وقتی به مشخصات ادغام زن در فرایند تولید می‌نگریم، به آسانی در می‌یابیم که تأثیر پذیری زنان طبقات فقیر و خاصه خرد و بورژوازی جز

از طریق مکانیسم اجتماعی شدن و مشارکت جستن امکان پذیر نبود . در حقیقت جمعیت زنان با وجود اکثریت بزرگ خویش در حاشیه تولید و اقتصادی قرار داشت .

براساس سرشماری ۱۹۷۰، کم بیش از ۱۹ درصد از زنان (در مقابل ۶۹ درصد مردان) از ۱۲ سال به بالا درخوا رج از خانه فعالیتی همراه با درآمد داشتند . وقتی مورد زنان بالسن را در نظر بگیریم این نسبت به ۱۱ درصد تنزل می یابد . زیرا ازد واج و وظایف خانوادگی به بزرگنمایی زنان از محیط کار کمک می کند (برخلاف کشورهای توسعه یافته ، این دسته از زنان بعد همانم به دنیا کار باز نمی گردند) . در ضمن بخش های اشتغالی که زنان طبق سنت و بعلت کمبود امکان انتخاب ، به آن روی می آورند ، باز هم از امکانات آنها به داخل شدن در سایر بخش ها می کاهد . مگر به تشکیلاتی که قبل " یاد کردیم . مثلاً ۴۰ درصد از زنان شاغل ، به عنوان خدمتکار ، یا اطوکشو یا رختشوی در خانه های شخصی استخدام می شوند . به همین سبب احساس همبستگی خود را با طبقه اصلی خویش از دست می دهند . با اینحال از مظاهر استثمار شدن شان همین بس که فقط ۴۵ درصد از خدمتکاران توسط اربابانشان بیمه می شوند ، از میان زنانی که در بخش های اقتصادی فعالیت می کنند ۲۰ درصد کارگر کارخانه اند ، تعداد کمی از آنان به عضویت سندیکاها درآمد مانند . باقی زنانی هستند که دارای حرفة و تخصص فنی می باشند (۱۶ درصد) ، و یا در ادارات عمومی و مؤسسات خصوصی بعنوان منشی ، فردا وشنده وغیره ، استخدام شده اند (۲۵ درصد) .
کمبود استحقاق حرفه ای زنان خرد ره بورزوای آنان را از هر گونه تغییر سیاسی می ترساند ، و از این رو هر چه بیشتر در معرض

آلت دست شدن ارتجاع قرار می دهد . (۱) اگر واقعیت غیر از این باشد، باید پرسید که چرا اصناف بجای اینکه فقط از خصلت کدبانوئی زنان استفاده کنند ، می کوشند آنان را در چنگال خود نگه دارند . در واقع آن چند سازمان یا مدارس حرفه ای هم که وجود دارند بیشتر اعضایش زن هستند و وابسته به گنبد راسیون های شیلی می باشند که در ۱۹۲۱ به عنوان نخستین جبهه علیه حکومت آنده تشکیل شد . و از آن جمله اند : مدرسه پرستاران ، مدرسه بیمه های اجتماعی زنان و مدرسه زنان کتابدار . شکی نیست همه این عواملی که تشكل زنان را در جبهه ارتجاع توجیه و یاری می کند ، ناشی از سابقه مهمی است . یعنی رابطه زن با دولت در جامعه سرمایه داری . بین سال های ۱۹۲۰ و ۱۹۲۳ می - مرت حلمای که مبارزه طبقاتی در شیلی به این خود رسید . زن بعنوان اسازمان های سیاسی زنان و اپسته به چناح دست راست و احزاب ، زنان را بیاری تبلیغات به تور می اندازد . بارها از زبان زنان چهل ساله و معمولاً "بیکار شنیده" می شد که بیکدیگر می گفتند : "فلانی به من تلفن زد" ، "فلانی مرا به فلان اجتماع دعوت کرد" . در این زمینه تشابه زیادی میان شیوه عمل رژیم "بالاگر" در جمهوری دومینیکن و چناح راست شیلی به چشم می خورد . اتفاقی نیست اگر در این شیوه از مکانیسم "مشارکت" استفاده می شد که در شیلی هم توسط حزب دموکرات مسیحی بکار گرفته شد ، و درباره نقش زن در جامعه همان تعبیر را ارائه داد . در ضمن صاحب نظریه های حزب دموکرات مسیحی بودند که آن "جهاد عاشقانه" را در راه بسیج زنان و بدنبال تهاجم آمریکائیان طرح ریزی کردند . در این باره نگاه کنید به :

"Feminisho Balaguerista, A Strategy of The Right"
، Nacla's Latin America & Empire Report , Vol VIII
، No.4 ، Avril 1974.

شريك و وابسته ايديولوژي بورزاژي ، و به اصطلاح خود شد ر مقابل واگفه
نهادها ، رفتارش همان رفتاري بود که فرهنگ حاکم در قبال مرد تبلیغ
مي کرد . در دوران صلح ، هيأت حاکم ، يکي بودن قدرت را با قدرت مرد ،
افشا نمی کند تا در زنان اين توهمند را ايجاد نماید ، که رابطه او هم با
دولت مانند روابط همه شهروندان در مقابل قانون ، دموکراتيك است .
اما وقتی دولت تغيير کرد و بورزاژي در معرض از دست دادن قدرت
قرار گفت ، زن اين درگيري را بعنوان از دست رفتن جنبه " مردانه " بنیاد
که تنها پناهگاه اوست احساس می کند و برای مقابله با " قدرت ماركسيسم "
که در نظرش خرب و هرج و مرج آفرین است ، زن خواستارونيازمند مكتب
حاکمی می گردد که حافظ نظم باشد . بارديگر نگاه کنيم به رفتار زنانی که
به قصد تحريک جلو سريازان ارزن پاشيدند و آنان را مرغ صفت خوانند .
اين خود مدرك ميان ساير مدرك هائي است ، و نشان می دهد که برای
زنان وابسته به نظم بورزاژي ، دولت امری است مردانه که اقتدار مشروع
خود را در قبال زنان تأمین می کند و ملزم است با تکيه به نیروهای انتظامی
می اش ، خود مردترين مردها پاشد . در اين مرحله زن ديگر ترسی از
درهم ریختن " آداب خودداری و متانت زنانه " ندارد . کارنامه توهین ها
او به قوای انتظامی وفادار به آنده و توده مردم ، خود نمونه ای از دائره
المعارف خشونت بیمارگونه " است . همچنانکه به سريازان هوادر و بازگان
نانی که با حکومت مرد می همکاري داشتند ، لقب ترسو ، تخمن ، مزلف
و پا به تعبير ديگر لقب " مردان اخته " می دادند .

نشریات زنان در عصر کاراته

توضیحاتی که از دو کارگر کارخانه بدست ما رسیده است ،
بيانگر ميزان هشيارى سياسى اين آگاه ترين بخش طبقه کارگر ،
از شيوه هاي تعریض بورزاژي از طريق رسانه هاي گروهي

”ارتجاع ترجیح می دهد ، در روزنامه ها ، برنامه های رادیو و همه جا زنان را مخاطب قرار دهد . و معمولاً ”چون زنها نمی دانند چه خبر است ، با آن دروغ ها مسجات می شوند و شروع می کنند به اعتراض علیه حکومت مردمی .“

”ما مردان کمتر تأثیر پذیریم . چون صبح تا شام پای رادیو نیستیم . در کارخانه هم این خبرهای نیست ، ماجلسات داریم اصولاً ”ما کارگران آگاه - تریم و آنان نمی توانند مارا فریب دهند . لیکن شب کمبه خانه بزمی گردیم ، با وضع دیگری روزپروردی نمی دانیم چگونه همسرانمان را مجاب کنیم .“
 معمولاً ”فراموشی شود که محصور شدن زن در خانه خود عاملی است که رسانه های گروهی بطور عمد از آن بهره برداری می کنند . خاصه رادیو که عملاً زنان طبقات فقیر را در کارخانگی دنبال می کند تا ”بعید“ زن را ملایم تر و پراجر تر جلوه دهد ، بهتر منعکس سازد و امکان شرایط تغییر را هر بیشتر از میان بردارد . هدف اصلی از برنامه های متعدد رادیو و تلویزیون با آن رمان های تلویزیونی ، پاورقی های رادیوئی چیز دیگری جز تقویت و ارضای ”از خود بیگانگی“ زن ، نیست . در دوران صلح هم همین بود تا چه رسد به دوران درگیری .

برای درک وسعت این پدیده ، تنها کافی نیست که تغییر کیفی روزنامه ها و وسائل بیان را در دوران حکومت مردمی بررسی کنیم ، بلکه ۱- این توصیفات نتیجه تحقیقی است که در سال ۱۹۷۰ در محلات فقیر نشین سانتیاگو در باره تلویزیون انجام دادیم . نگاه کنید به :

Michel Mattelart Et Mabel Piccini : "La Television y Los Sectores", communication y cultura , Buenos Aires , No 2. 1974 , P. 3-75

جنبه که آن را نیز باید در نظر داشت . زیرا در این دوره بورژوازی دستگاه ارتباطات خود را کاملاً "دست نخورده" نگه داشته بود . حتی مجلات و روزنامه‌های جدیدی از نوع "تریبونا" (۱) برپا کرد که همه روزه با عنوان جنجالی آنده را به باد ناسزا می‌گرفت . فقط در تلویزیون بود که بورژوازی مقداری از نیروی خود را از دست داد . زیرا شبکه دولتی یعنی تنها شبکه‌ای که سراسرکشور را می‌پوشاند ، بدست دولت جدید افتاد . و این شبکه در دسترس تمام بخش‌های ملی قرار گرفت تا بتوانند آزادانه افکار خود را بیان کنند . علاوه بر این ارتجاع کوشید با همکاری علنی امپریالیسم آمریکا ، از یکطرف شبکه کارگران (یعنی شبکه ۹ دانشگاه شیلی) را در اختیار خود گیرد . و از طرف دیگر با گسترش شبکه ۱۳ (شبکه کاتولیک سانتیاگو) که بی‌چون و چرا از نهضت توطئه حمایت می‌کرد ، قسمتی از نیروی از دست رفته‌خود را بازیابد . در ضمن رئیس این شبکه که کشیشی بنام "هاسبن" (۲) بود ، بعنوان "مشاور روحانی" با مجله زنانه "اوا" همکاری داشت . امروز نظامیان اورا کارگذاشتماند و این خود خصلت انحصار طلبی آنان را نشان می‌دهد .

رسانه‌های گروهی بهترین پلتفرم برای آغاز حملات بورژوازی شد در جهت ایفای این نقش بنادر در دستگاه ارتباطات تغییرات مهمی دادند . محور این تغییر برد اشت نوین بورژوازی از پیام‌های رسانه‌ای بود . از این پس بورژوازی مشتریان خود را بر اساس موقعیت عینی آنان در نهضت مقاومت (علیه آنده) و پرایه منافع مشخصی که می‌توانست انگیزه این مقاومت باشد ، قرار داد . بعبارت دیگر استراتژی سیاسی بورژوازی برای جلب "توده‌ها" به قلمرو ارتباطات انتقال یافت . برای کمک به نهضت اغتشاش و سازماندهی مشتریان پیام‌های رسانه‌ای بصورت بزر

گزیده جبهه کارفرمایان، جبهه کارمندان (روزنامه نگاران، پزشکان،
وکلا، مهندسان) ، جبهه جوانان . . . و جبهه زنان را که از اهمیت
خاصی برخوردار بود ، نشانه گیری کرد . در فاصله ماه نوامبر ۱۹۷۰ و
ژوئن ۱۹۷۲ ، نشریه "مرکوریا" در حدود بیست و یک مقاله به این موضوع
اختصاص داد . خلاصه یکی از این مقالات را نقل می‌کنیم . مقاله‌ای است
به منظور سلب اعتبار از تشکیلات اجتماعی کشورهای سوسیالیستی در نزد
خوانندگان زن ، تحت عنوان "وضع کار غیر انسانی زن" ، این نشریه
چنین هشدار می‌دهد :

"زنان کارمند و زنان کارگری که با خوشحالی جنون آمیز به جلسات
تبليغات سیاسی روی می‌آورند ، باید بدانند :
 فقط تعداد معددی از این زنان به شغل مدیریت و یا به مادرات
راه خواهند یافت ، فقط چند تنی موفق به تحصیل کوپن اضافی آذوقه و تحصیل
چند متر مربع زمین برای تهیه مسکن خواهند شد . از میان آنان افراد
نادری امکان کار شرافتمندانه خواهند یافت . کاری که متناسب با جنس
ضعیف آنان باشد و وقت کافی برای انجام وظایف کدبانوئی و خانوادگی
باقی بگذارد " .

نیازی به یاد آوری نیست که خط تلاقي همه تبلیغات سیاسی
وحشت انگیز بیشتر متوجه زنان است . بزرگترین حربه استدلال ضد
کمونیسم جهانی همواره این بوده . و هست که "توتالتیاریسم مارکسیست"
کانون خانواده ، تربیت فرزندان و روابط خانوادگی را تهدید می‌کند .
منظور از این تهدیدها در مرحله اول ، فلج کردن زنان از نظر سیاسی
و تشدید منتها درجه خطوط ارتیجاعی در فرهنگ زنانه حاکم است . از
سال ۱۹۶۴ حزب "دموکرات مسیحی" که به نفع "فری" و علیه آنده
تبليغی کرد . در سانتیاگو از صدای ژوانا کاسترو ، خواهر ناتنی فیدل

استفاده کردند تا اهل شیلی را در جهت مبارزه علیه کمونیسم برانگیزند . در ۱۹۲۰ اینگونه تبلیغات با شدت پیشتری از سرگرفته شد . شعار اعلامیه‌ها چنین بود : "فرزندان شمارا به مسکو خواهند فرستاد" و یا "فرزندان شمارا وادار خواهند کرد که پدر و مادرشان را لو بدند" . و هنگامیکه کاسترو قصد دیدار خود را از شیلی اعلام داشت، اعلان‌های دیواری جناح راست هشدار می‌داد : "ستمگر کارائیب می‌خواهد لقمه نان را از دهان کودکان ما برباید" . روی دیوارهای شهر، در روزنامه‌ها، در رادیو و همه جا ، شیع نان و مترسک مارکسیسم دائمی "حضور داشت . با تکرار مکررا استدلات و تصاویری که محورش مادر را فرزند بود ، ارجاع به خود اجازه داد براند اختن حکومت مردمی را از هر طریق که صورت گیرد، قانونی بشناسد . مقاله‌ها می‌گفتند : "مادری که جلو دکان به صفائی است . . . فرزند شنمنی تواند تا ۱۹۲۶ صبر کند . فرزندان شیلی احتیاج به یک راه حل فوری دارند . همین حالا" . همراه داستان این متن ، عکسی بود از یک کودک تنها ، با پند شلوار شل و درحال گریه که در یک محله فقیر نشین ، جلو در خانه‌اش ایستاده بود .

بورزوایی برای وادار کردن سپاه زنان بمعاقبت فعلانه ، حتی معیارهای را که تا آن زمان بر مجلات زنانه حاکم بود ، درهم شکست . هم اکنون علاوه بر داستان‌های مصور ، پاورقی‌های هفتگی ، بورزوایی شیلی سه مجله زنانه را در اختیار دارد . دو تای آن یعنی "اوا" و "پولا" (۱) از "تولیدات داخلی" است . اما سومی تحت عنوان "وانیداد" (۲) یک ارگان واقعی آمریکائی است که در میامی طرح پیزی می‌شود و در سان‌تیاگو (برای مصرف داخلی) منشر می‌گردد . در زمان حکومت آنده هم این نشریات با هر دو هفته ۲۰۰ / ۰۰۰ شماره ۸۰ درصد تیراژ مجلات

زنانه را در دست داشتند .

تغییر جهت شگفت انگیز تغییری بود که در مجله "اوا" بوجود آمد ، که در اصل متعلق به یک گروه دموکرات مسیحی بود . این مجله در مصحابهای با روزنامه نگاران خارجی علناً اعتراف کرد که تبدیل بهمیک ارگان اغتشاش شده است . و گفت : "این نشریه به آنده اعلان جنگ داده است . زنان باید پیکار کنند . و ما باید آنان را یاری دهیم ، بر انگیزیم و مشکل سازیم " . با اینحال حتی برای یک خواننده بی خبر از همه جا هم کافی بود که نگاهی به عنوان نشریه بیفکند ، دو سه سرمقاله و اخبار پراکنده را بخواند ، تا چهره گستاخ نوین و "جهت" تازهای را که مجله دنبال می کرد ، درک کند .

تغییر جهت مجله بطور کلی از دو جنبه بود : سر هم کردن یک مشت مآخذ روشنفکرانه سیاسی کردن همه جنبه های روزانه زندگی ، اما محتوای مقالات همیشه یکسان بود . با این استثنای که نشریه فقط بهایجاد جو عاطفی و احساسی ، تبلیغات پر شور تجدد طلبی و طرح وظایف مادری و نگهداری خانه اکتفا نمی کرد . بلکه دست به افتتاح عنوان جدیدی زد که هدفش "آگاه" "نعدن و باز کردن چشم و گوش زنان" درباره سیاست ملی بود . این اطلاعات از طریق مکانیسم زنانه خاص عرضه میشد و به جنبه های خاصی از اخبار تکیه داشت . از این طریق از بسیاری از اولیای دولت و رهبران سیاسی مخالف سلب اعتبار می کرد و با بر عکس براعتبارشان می افزود . اما این قضاوت بیشتر بر قیافه ظاهر و یا بزندگی خصوصی افراد توجه داشت . در نتیجه نشر اکاذیب همواره با سیاستی که شخص مورد نظر دنبال می کرد ، درهم آسیخته بود . مثلاً "فرمول هائی که مجله - در مقابل با دشمن روشنفکر ، برای شناساندن افکار مارکس لئین و مائو برمی گزید ، بد بختی هائی بود که زنان ، دختران و

مشوقه های آنان کشیده بودند که البته در هر مورد فرق می کرد . گاهی این نشریه - همچنانکه شیوه همیشگی بورژوازی است ، در برابر مردان و نظام هائی که پرده از تضادهای طبقاتی برداشته اند ، شیوه کلاسیک خود را بکار می بست . یعنی از آنان بعنوان متغیرین ، مخترعین ، و چهره هائی که جایشان در موزه فکر است و نقش شان از صفحه روزگار و واقعیات جامعه پاک شده است ، یاد می کرد . اما آن هنرپیشگان سیاست ملی ، که با قیافه های مهریان و " تأمین بخش " از امتیاز جای داشتن در صفحات " او " برخوردار شدند ، عبارت بودند از نمایندگان نیروهای مسلح .

اما یکی از سر مقاله های این مجله نقش عمد های در بسیج کردن خوانندگان خود داشت . این سلسله مقالات بعد از شکست نیروهای ارتجاع ، در اعتراض کارفرمایان (اکتبر ۱۹۷۲) تحت عنوان " طرح فعالیت زنان " بطور منظم منتشر می شد . هیأت تحریریه آشکارا زنان را تشویق می کرد که ستیزه جوئی را چند برابر کنند و در این مورد دستور العمل دقیق می داد :

" همه نیروهای ستیزه جوی جهان ، افراد خود را تعلیم مید هند . سربازان با ورزش ، تمرین بدنی و دروس نظری خود را برای جنگ آماده می سازند . زنان شیلی باید همین شیوه را که در جهان به نتایج درخشان رسیده است ، تقلید کنند .

ورزش ، مقالات " او " برخی تمرین های بدنی را برای لاغر شدن و برطرف کردن عیوب اندام پیشنهاد می کند . اما ورزش از اهمیت عمدی دیگری هم برخوردار است . سبک بال تراست و همین امر به او اجازه می دهد به فعالیت های عمیق تری دست بزند ، دیرتر احساس خستگی کند و زودتر به نتیجه برسد .

ساخت ذهنی : اما تنها سلامت جسمانی کافی نیست . قوای ذهنی را

نیز باید گسترش داد . و برای این منظور ، خواندن روزنامه ، هفته‌ای دو یا سه بار ضروری است . با آگاهی از طرز فکر کمونیست‌ها ، ملیون ، و دموکرات‌های مسیحی ، زنان می‌توانند نقش مؤثرتری ایفا کنند . همیشه نمی‌توان در عالم "هپروت" زندگی کرد . . . مشع "آثار" جون لوکاره (۱) ، "ویکی بوم" (۲) ، و "لئون ایریس" (۳) را برای شناخت نظام‌های "وتالیت" باید خواند . . . این نوشته‌ها به ما می‌آموزند برای چه مبارزه می‌کنیم .

قدرت اخلاقی : باید در نظر داشت که فد اکاری مایه استحکام اراده است . پس منطقی نیست ثروت خود را در قمار ببازیم آنگاه که نهضت ما بدان نیاز برم دارد تا مخارج رادیوی مخالفان آنده را تأمین کند ، مانع شود که شبکه ۱۳ تلویزیون شرایط حکومت مردمی را بپذیرد . ما باید با فد اکاری و عمل بعنوان افراد نمونه و همه روزه در کمین به نشینیم . زنی که خیال می‌کند داشتن پنج جفت کفش اضافی . . . وده دست لباس بیشتر ضروری است ، جائی در این پیکار ندارد . همین طور زنانی که در جهت جمع‌آوری پول و اعضا برای گروه‌های فعال نظیر صلیب سرخ ، گروه "قطره شیر" و خانه من یا خانه مسیح " . بسیج نمی‌شوند و در فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی شرکت نمی‌جویند ."

پایان این مقاله دعوی است از زنان در جهت پیوستن به نیروها مسلح و احزاب سیاسی و یا به "ستون پنجم" برای رخنه کردن در صفو دشمن و یا به جنبش ضد چریکی بر علیه مارکسیست‌ها . چنانکه می‌بینیم نهضت توطئه خود مکتبی است که اصول اخلاقی خاص خود را دارد .

Vicky Baum—۲

John Le Carré—۱

Leon Uris—۳

۴— نیازی به گفتن نیست که اینان نویسندهان ضد کمونیست هستند . (متترجم)

اصلی که از یکسو زن را بعنوان "گاو شیرده" و زایندۀ جامعه مصرفی طرد می‌کند و تضاد اینجاست که از سوی دیگر باز گرداندن جامعه مصرفی را هدف مبارزه خود قرار می‌دهد. این مباحث بصورت پراکنده در همه مقالاتی که در ارتباط با اشتغالات روزمره زنان خانه‌دارنوشتند، بچشم می‌خورد. این جنبه که جنبه قبلی را تکمیل می‌کرد، بیشتر با منطق مخالفتی که گروه‌های معتدل در داخل جناح ائتلافی راست با حکومت مردمی داشتند، مطابق بود. در صفحات نشریه، تمام دستورالعمل‌های آشپزی، صفحات مد، طرح تزئینات داخلی، طالع‌شناسی، شوخی‌ها، همه نظریات، همه افکار بر محور نان، کمبود آذوقه و تجهیز غرا یز علیه رژیم آلنده بود. یعنی تجهیز افکار از طریق حسرت‌خوردن به روزهای گذشته، ترسیم روزهای سیاه آینده، متهم کردن دولت آلنده به ضعف و با جلوه دادن زمان حال بصورت تغییر قابل تحمل. در همین شماره ۲۰ صفحه و در دو بخش به مسئله تغذیه اختصاص داشت. بخش اول پر بود از تفسیرهایی از این قبیل: "قبلان" نان را می‌خریدیم، حالا باید با عرق جبین بدست آوریم" و یا "ایفا ن نقش کد بانوئی دشوارتر می‌شود... بخش دوم از غذاهای با شکوه دوران گذشته یاد می‌کرد تا فقر دوران حال را به رخ بکشد و حاوی نقش سفره‌های رنگین طبقات حاکم و مالکین بزرگ بود.

فردای کودتا، هنگامی که جناح راست همه کالاهای انبارشده را به بازار ریخت، روزنامه‌ها و مجلاتش نیز به موصف اشکهای شادی زنان خانه داری پرداختند که باردیگر به فراوانی نعمت دست یافتندو مفهوم "استقلال باز یافته شیلی" با "رهایی زنان خانه‌دار" یکی شد. اما وقتی انبارها ته کشید، تورم بتاخت مسئولیت شکستن قلم‌ها را بعده گرفت.